

הקוד האתי והאחריות המקצועית של מתכננים פיננסיים מוסמכים CFP

כללי

מסחר בסחורות, מסחר בשירותים, ניהול פעילות כלכלית, שימוש בכספים והשקעות שונות קיימים משחר האנושות ופועלים בדר"כ תחת קודקס חוקי או חוקים כלכליים המוכרים לנו מאז ומתמיד. קפיצה משמעותית החלה עם התפתחות המסחר והכלכלה המודרנית וייסוד חברות בעלות מניות החל מהמאה ה-16. בעקבות התפתחות זו הוקמו בורסות, בנקי השקעות ומסחר ענף בניירות ערך מכל הסוגים. התהליך המבורך של התפתחות סחר וכלכלה בינלאומיים הביא אתו בועות כלכליות והתנהלות ספקולטיבית ונוצרו לא מעט בעיות לאור התנהלות חלק מאנשי המקצוע שנותנים שירותים פיננסיים ואינם בהכרח רואים את טובתם של הלקוחות. בעקבות השפל הגדול בארה"ב החלה דרישה ציבורית לפיקוח ציבורי ואכן בשנת 1934 הוקמה רשות ניירות הערך האמריקאית ה-SEC ונוצרו כלים ופותרים אמצעים להגנה על משקיעים שאומצו כמעט בכל העולם. על אף הפיקוח עדיין מרווח הפעילות בשוק יצר מצב של חוסר אמון בחלק מאנשי המקצוע העוסקים בפיננסיים ולכן נוסד (שוב בארה"ב) בחצי השני של המאה ה-20 מקצוע חדש בשם FINANCIAL "PLANNER". המקצוע החדש בא לענות על הצורך באנשי מקצוע בעלי ידע פיננסי שיהיו "נאמני לקוח" וילוו אותו/ה באובייקטיביות וללא ניגודי אינטרסים במבין הפיננסיים. ההתנהלות החדשה צוברת תאוצה והכרה בכל העולם כאשר בבסיס פעילותם של "המתכננים הפיננסיים המוסמכים" (CFP) כאנשי מקצוע היא החובה לפעול באופן קפדני לפי כללים אתיים ברורים ומחייבים ולפי קוד אתי מוסכם וברור.

הצורך בקוד אתי עלה כאמור בעיקר בתקופה המודרנית ועם ההבנה שבעלי מקצוע או ארגונים נדרשים לפעול על פי כללי התנהגות מסוימים ועל פי ערכים המשקפים "תפיסת טוב משותפת טבעית". יש הרואים את הבסיס הכתוב והמסודר המהווה מסד מובנה לתובנה, בכתביו של תומס פרסיוואל (Thomas Percival) שפורסמו בשנת 1803. הפרסום מהווה את הקוד האתי-רפואי המלא הראשון באנגליה כשלאחר מכן נדד לארצות הברית ולכל העולם. הקוד האתי הרפואי היה הבסיס עליו נוספו קודים אתיים לאנשי מקצוע שלקחו על עצמם עמידה בסט ערכים מובחן ובכללי התנהגות מחייבים לטובת הלקוחות שלהם. במאתיים השנה האחרונות התבסס הקוד האתי כמסגרת מחייבת של כללים וערכים שמופעלים אף מעבר לחוקים הקיימים ומאפשרים אכיפה פנימית של כללי התנהגות בארגונים מקצועיים ובמסגרת אנשי מקצוע מובחנים.

במקביל לתמיכה הציבורית בהתנהלות של אנשי מקצוע בתחום הפיננסיים על פי קוד אתי אנו חווים בשנים האחרונות אבולוציה ופיתוח טכנולוגי מואץ של שווקים פיננסיים בכל רחבי העולם. התחכום והידע הכרוך בניהול נכסים בשוק ההון, הנדל"ן והאלטרנטיבי ביחד עם הגידול בעושר ובכמות הכסף בעולם מהווים אתגר משמעותי לכל אדם. הזמינות והיכולת לבצע השקעות בלחיצת כפתור הפוכים את המכשירים השונים לנגישים אך לא בהכרח לשקופים וברורים ואמינים לרוב האנשים. היום כבר ברור לכל אדם ומשפחה שכדי להגיע למטרות וליעדים הפיננסיים שהציבו לעצמם יש צורך להיעזר באיש מקצוע מסוג חדש. הציבור דורש היום מקצוענים שלא רק שולטים או מכירים מוצרים פיננסיים מתקדמים אלא גם כאלה שמבינים את צרכי הלקוחות ויעדי החיים שלהם ויכולים ללוות אותם במבין האפשרויות והבחירות בנאמנות ותוך דאגה מתמדת לרווחתם. משפחות ויחידים רוצים ליווי מקצועי שיעזור להם למקסם ולהשיא תוצאות שיביאו אותם לעמידה ביעדים ומטרות המשפחה והאורגנים בה לכל אורך החיים ועד הפרישה מעבודה ואף לאחריה. נוצר צורך באנשי מקצוע עם ידע רחב המסוגלים להסתכל על התמונה הכוללת של הלקוח ולעזור לו לקבל את ההחלטות הנכונות עבורו בכל צומת החלטה הקשורה בפיננסיים, נכסים וחיסכון בטווח הקצר והארוך.

הארגון המוביל את התכנון הפיננסי בעולם הנו ה- **FPBS – Financial Planning Standards Board**. הארגון מבצע הלכה למעשה הסמכה של אנשי מקצוע הפעילים בהתאם לקוד אתי מחייב העומד למבחן בכל מדינה החברה בארגון. הסמכה כ- **CFP** דהיינו **CERTIFIED FINANCIAL PLANNER** מחייבת את החברים בארגון לפעול ולעבוד על פי הקוד האתי על מנת לשמור על ההסמכה המתחדשת כל שנה. כל שנה חותמים אנשי המקצוע בעלי ההסמכה **CFP** על הקוד האתי ומחויבים לעמוד במכסה של לימודים השומרים על הכשרתם המקצועית. הגוף היחיד בישראל הרשאי להעניק הסמכה של מתכנן פיננסי מוסמך **CFP** (**CERTIFIED FINANCIAL PLANNER**) הנו לשכת המתכננים הפיננסיים בישראל **FPAI** שהנה עמותה ללא כוונת רווח.

להלן הקוד האתי לפיו פועלים מתכננים פיננסים מוסמכים CFP והמבדל אותם מבעלי מקצוע פיננסים אחרים שאינם בעלי הסמכה. פרטים נוספים ניתן למצוא באתר הארגון הבינלאומי ובאתר לשכת המתכננים הפיננסים בישראל.

https://www.fpsb.org/wp-content/uploads/2016/01/110000_pub_CodeEthicsProfResp-A4-LR.pdf

<https://fpai.co.il/%d7%aa%d7%a7%d7%99%d7%a0%d7%94-%d7%95%d7%a8%d7%92%d7%95%d7%9c%d7%a6%d7%99%d7%94/>

הקוד האתי והאחריות המקצועית של מתכננים פיננסים מוסמכים CFP

על ידי הקפדה על סטנדרטים אתיים, אנשי מקצוע בתחום התכנון הפיננסי, מספקים תכנון פיננסי העונה לאינטרסים של לקוחות בשילוב הסטנדרטים האתיים והמקצועיים הגבוהים ביותר. המתכננים המוסמכים CFP מתחייבים לפעול על פי הערכים והסטנדרטים המפורטים להלן שהנם חלק בלתי נפרד מהתנהלות של מתכננים פיננסים מוסמכים CFP, לטובת החברה כולה.

הערך הראשון - האינטרס של הלקוח בקדימות

לשים תמיד את האינטרסים של הלקוחות בקדימות.

הצבת האינטרסים של הלקוח במקום הראשון היא סימן היכר של מקצועיות המחייבת את איש המקצוע בתכנון פיננסי לפעול ביושר ולא להציב רווח אישי לפני האינטרסים של הלקוח.

הערך השני - כנות ויושרה

להעניק את השירות ללקוח מתוך כנות מלאה לגבי הפרטים הנדרשים ויושרה מקצועית ואישית.

יושרה, משמעה לפעול בהגינות וכנות בכל נושא מקצועי. אנשי המקצוע בתחום התכנון הפיננסי זוכים למעמד של אמון עם הלקוחות שלהם והמקור הראשון לזכייה באמון זה היא היושרה האישית. אין היושרה עומדת בסתירה להבדלים בחוות דעת מקצועיות, אך יושר אישי לא יכול לחיות יחד עם ויתורים על ערכי מוסר או חוסר כנות בהתאם לסטנדרטים של הקוד האתי.

הערך השלישי - אובייקטיביות

להעניק ללקוח את השירותים המקצועיים באובייקטיביות.

בבסיסו של ערך זה נמצאת התנהלות שהיא נטולת משוא פנים, זאת ללא שום תלות במגוון השירותים שמספקים, מאפייני הלקוח, או כל היבט מקצועי אחר. אובייקטיביות דורשת ממתכננים פיננסים להבטיח את היושרה של עבודתם, להתמודד עם קונפליקטים ולהפעיל שיקול דעת מקצועי נכון.

הערך הרביעי - הגינות ושקיפות

לנהוג בהגינות והוגנות בכל הקשור ליחסי העבודה המקצועיים. לנהוג בשקיפות לגבי ניגוד עניינים אפשרי.

הגינות מחייבת לספק ללקוחות את המגיע להם במערכת היחסים המקצועית שהוגדרה. הגינות כוללת חשיפה של ניגודי עניינים מהותיים, אם יש או עלולים להיות, בשקיפות וכנות תוך התייחסות לרגשות של הלקוח, דעות קדומות ורצונותיו. הוגנות היא להתייחס לאחרים באותו אופן שהיית רוצה לקבל שירות.

הערך החמישי - מקצוענות

לפעול באופן המשקף התנהגות מקצועית מושלמת.

מקצועיות מחייבת הפגנת כבוד ואדיבות ללקוחות, עמיתים למקצוע ואחרים בפעילויות הקשורות לעסק. לעמוד בכללים, תקנות והדרישות המקצועיות המתאימות. המקצועיות מחייבת את איש המקצוע לתכנן פיננסי, באופן פרטני ובשיתוף עמיתים, להשתפר ולשמור על תדמיתו הציבורית של המקצוע ועל יכולתו לשרת את האינטרס הציבורי.

הערך השישי - כשירות

לשמור על היכולות, הכישורים והידע הדרושים למתן שירותים מקצועיים ועדכניים.

כשירות מחייבת השגה ושימור של רמה נאותה של יכולות, מיומנויות וידע במתן של שירותים מקצועיים. כשירות כוללת גם את החוכמה להכיר במגבלות של האדם עצמו ומתי יש צורך בהתייעצות עם אנשי מקצוע אחרים או הפנייה לאנשי מקצוע אחרים. הכשירות דורשת מאיש המקצוע לתכנן פיננסי להתחייבות מתמשכת ללמידה ולשיפור מקצועי.

הערך השביעי - סודיות

הגנה על סודיות כל המידע שנמסר על ידי לקוחות.

סודיות מחייבת את פרטי הלקוח להיות מוגנים ומתוחזקים באופן המאפשר גישה רק למי שהוסמך לכך. מערכת יחסים של אמון ואמון עם הלקוח יכולה להיבנות רק מתוך הבנה שפרטי הלקוח לא ייחשפו באופן בלתי הולם ורק באופן המוגדר מראש עם הלקוח.

הערך השמיני - חריצות

לספק שירות מקצועי בחריצות ובשקידה.

חריצות מחייבת מילוי התחייבויות מקצועיות בזמן ובצורה יסודית תוך הקפדה על זהירות בתכנון, פיקוח ומתן שירותים מקצועיים.